

ȘEZĂTOAREA

Literatură și tradițiuni populare.

Director : *Artur Gorovei*

VOLUMUL V.

Fălticeni
TIPOGRAFIA A. GOLDNER
1899

TABLA DE MATERIE

- Andrei Mih. T. — Cîntece, p. 11, 13, 31, 46, 89, 150.
 Andrei Nicol. Glig. J. — Amintiri despre Ion Creangă, 179.
 Andrei Gh. — Strigăte lu joc, 15.
 Andrei Iodor. — Domnul de rouă, 19.
 Andrei I. — 32, 48, 112, 159.
 Andrei G. — Cîntece, 12, 93. — Prostul (poveste), 129.
 Andrei S. — Sfirîncul, 199.
 Andrei I. — Zidirea mănăstirei Sucevița 17. — Legenda Vame-
 nului, 33. Legenda broastei, 36. Perminte Solomon și șar-
 pene, 49. Sărbătorile săptămînale ale romînilor, 79. Țiganul
 din suna, 81. Cîrțița, 127. De ce buha bea numai apă de
 rădăcină, 128.
 Andrei G. — Sinzienii, 82.
 Andrei I. — Oatră cetitori 1. Femeea leneșă dar iscusită, 9.
 Andrei I. — botanica populară, 42. 68. — Amintiri despre Ion
 Creangă, 191.
 Andrei N. — Bocete, 14.
 Andrei E. — Bîghii, 16.
 Andrei M. — Bucătăria țaranului: Mămăliga, 3; Oirul, Pogacea
 și Ciandra, Malaiul și Azina, 53; Turta, 54; Pinea, 137;
 Pălăuș, 138. — Cîntece: 46, 64. — Urătură, 21. — Gura
 scutului, 40. — Poveste, 65. — Vietul, 139. — Un leac contra răului *Sarica*
 și alților, 156. — Povestea lupului, 158. — Ce umbli de la
 pom la pom? 159. — Amintiri despre Ion Creangă, 188.
 Andrei Gh. — Scutul copilul și steaua de aur, 27.
 Andrei S. — Cîntece, 14.
 Andrei I. — Cîntece, 15, 44.
 Andrei oficial. 95. *Chesimian (prelucrit de Ministerul Instrucției)*
 Andrei A. Christ. — Cîntece: 13, 92. Arde Dobra (poveste),
 și Ouul și scorpia, 134.

- Popescu S. — Sfântul Ion, 149.
- Popovici I. T. — Cîntece, 12. Descîntece, 146.
- Properțiu. — Profesorul Ion Creangă, 205.
- Sachelari Gh. C. — Cîntece 16, 43.
- Sala V. — Descîntece, 143.
- Ștefănescu Dobre — Cîntece, 12. Omul roșu (poveste), 152.
- Teodorescu C. — Cîntece, 15.
- Teodorescu I. — Glosar din munții Suceviți: 23, 37, 54, 97, 113, 161.
- Teodorescu-Kirileanu Gh. — Insemnări asupra manuscriptelor
Ion Creangă, 209.
- Teodorescu-Kirileanu S. — Zinele, 8. Cîntece, 90. Despre com
107. Mîntea femeii, 135.
- Trofin N. — Sfântul Dumitru, 148.
- Tușescu Șt. Șt. — Cîntece, 46, 93. Descîntece, 48. Turtur
și gaita, 83.
- Vasilin A. — Cîntece: 11, 30, 45, 61, 85. — De cînd
nîncă cocostreii șerpi și broaște, 147.
- Vasilin Gh. A. — Cîntece, 16.
- Vasilin N. — Petrișor și zîna pădurei (poveste), 7. Cînt
44, 90. Zece ani, 195.
- Yeslovschi Mte. — De unde vine numele Sadagura, 76. Cou
ra ascunsă, 77.

ȘEZĂTOAREA

Editori: T. Daniilescu, M. Lupescu, N. Vasiliu.

Director: Artur Gorovel.

Fălticeni, Decembrie 1898. No. 1.

Cătră cititori.

Am deschis din nou această an, datorim citirea lămuririi cetitanilor „Șezătoarea”.
Am deschis fără nici o subvenție și fără nici un ajutor de la nimeni.
Am deschis de d-nii M. Lupescu, N. Vasiliu, și T. Daniilescu, învățători
din Școlul din județul Suceava au fundat această revistă, con-
ștințându-și bine, fiecare, cu cât ne-nă lasat puterile.

Am deschis prin urmare, o serie de scrisori bine-venitoare din partea
cititorilor cu vază în ale cărțor, ni-au dat spor la lucru, și
ne-au dat încredința că vom izbăvi în întreprinderea noastră.

Am deschis prin urmare e grea plină de aprindere, că de stăns țesut
și am fi fost nevoiți să poposim, dacă nimeni nu ne dor de
ajutor — D. Belavrancea, după ce a scris

„Națională” o lângă și frumoasă cronică, în care ni aducea
la cunoștință că este meritan, convins că numai încajterile plu-
milor și de ajuns, a întreprins o adevărată gornă după abonași.

Am deschis prin urmare totul merge înainte, să de știut deci, că fără concursul
cititorilor, „Șezătoarea” ar fi încetat să apară de la început.

Am deschis prin urmare de naștințele noastre, însă, și ceea ce constituie cel mai
mare ajutor de toate pentru „Șezătoarea”, a fost înaltul sprijin ce a
dat domnia sa M. S. Regale.

Am deschis prin urmare, „Șezătoarea” găsi o primă strălucită. E destul
să vă spun că d. Dr. G. Weigand, directorul Institutului pentru studii
și cercetări (Seminarul român) din Lipsa, a introdus-o drept carte
de lectură în bibliotecă.

Am deschis prin urmare T. I. Ionescu, fiind Ministru al Instrucțiunii publice, a
dat prin intermediul Ministerului cinci sute abonamente pentru școlile

rurale. Cu acești bani am acoperit un deficit din anul I, și am tipări anul II și III.— În acest timp, numărul abonaților s-a neînchipuit.

În 1896, d. Delavrancea făcînd parte, ca deputat, în comisia gatară, a izbutit să înscrie, în bugetul Ministerului Instrucțiunii anul 1896—97, o subvenție de una mie lei pentru „Sezătorea” astfel ni s'a asigurat existența în anul IV.

În același buget pe 1897—98 rămăsese înscrisă aceeași subvenție cu care uramă sa tipărim anul V.

Un lucru însă, trebuie știut: în cursul anului IV nu s-au înscris măcar zece abonamente, de și am tipărit revista în 400 exemplare.

Cerînd Ministerului a ni se libera subvenția, subscrierilor ea directorului Revistei, a primit următorul răspuns [No. 72716/1897 B., din 23 Octombrie 1897]:

„La suplica Dv. din 7 Noiembrie a. c. ce ati adresat Ministerului Instrucțiunii prin care cereți a vi se libera subvenția aceleia reviste, am onorat să vă răspunde că s'a anulat subvenția pe anul acesta și pentru anul următor s'a suprimat din buget, pentru motivul că această revista nu a primit la Minister”.

Astăzi, ca și la început, poruim calăuziți de speranța că darea noastră morită să fie sprijinită, va fi.

ARTUR GOROVEI

Bucătăria țaranului.

Când nede țaranul își pregătește „de mîncarea“ e, în timpul de iarnă, casa în care locuiește; iar vara, o colibă, o bordei, o groapă în pămînt, un fel de horn de lut ori de pître. Colibele, în munte, sînt făcute din lătușuri în formă conică, cu o deschidere ce servește de ușă. În loc de colibe de lătunoi, sînt colibi de nuele, sau de pae, ori bordee, une-ori în pămînt.

În casă, în colibă, bordei, șură ori onptor în pămînt, se gătește cu cînele și mița, cu *gălețele* și gloata, se prepară *șorșii* țaranului pentru *casă*.

Încetările țaranului de post (*de popă*) și de fruct (*de dulce*) sînt următoarele:

1). MĂMĂLIGA

Mămăliga, măliga, mămăligușa, culeșa, e temelia hranei țaranului. „*În greș de căștigat măliga*“ înseamnă că hrana se gătește cu greș, cu anevoe. Cînd țaranul are mămăligă, *udătura* e mare. Cel mai mare păcat face cine-va, cînd insultă pe cineva, e să *jură mămăliga*. „Nu călea mămăliga în picioare, mălăgă bate la pîntece“!

Mămăliga se face din făină sau făină de popușoi.

În mormă, pentru mîcîinat plătești vamă. Face mare păcat să înșală pe murar și nu-i dă vama; pe ceea lume, murarilor și fire de făină sînt în măsura cu care l-a înșalat, toate acestea cărnă cu genele ochilor, în genunchi, înșălătorul.

Cînd înaintea de a se pune în mămăligă se cerne prin *sîlă*.

Într-un fel mămăligă cu făină necernută și în ea se află *spurcat*

de șoarece, de mînuică asemenea mămăligă, face bube pe lîncă.

Fie-care țaran are sita lui. Sita nu se dă cu împrumut și cînd se dă vre-odată, să se ducă coperită cu ceva, ca să nu e rău de dihanii. Sita poate fi mai deasă ori mai rară, și se face ori din *drot* (sîrmă subțire) ori din pluză de păr de capră. Cît de sarac fie țaranul, el nu-ți mînuică mămăliga cu țigănească necernută; cine face așa, mînuică lucru spurcat și înșelător și sărăcie.

Ocea ce rămîns după cerneroa făinei, se numește *cean*. Tăritele nu se svirl, ci se fac cu ole multe alte lucruri: tărite se umple borș; tărite opărite (cu apă clocotită) măcinate găinilor ca hrană, căci fac ouă multe; amestecate (îndulcitate) cu sare, se dau vitelor și oilor cînd fată; ferte cu urze (sau *hustel*) se face *mînjalt*, cu care se ung *natrele*²⁾ de la picioare de *ciț* (cînepă) ca să nu se scămoseze firele de tori și să nu rupă; tărite descîntate se dau vacelor ca să fie *mănoase*: amestecate cu pucoasă pisată ca făina se dau vitelor care nu mănîșese, și în fine opărite și amestecate cu sfeclă dunicată se dau vacilor, ca să aibă lapte mult și bun. Muiate cu ulei de femeie îngrenată, se dau găinilor ce mor de holeră.

Făina descîntată și romenită - prăjită - e bună de omorât (cine are *șuhărie*³⁾) să tragă pe nas fum de făină de poponă și-I trece. Făina de poponă găsit, e bună de negel; iar făina sărată pe ranele ce capătă oltă-odată găinele, se tîmăduiește.

Mămăliga se face în *cean*, care e cu atît mai mare, cît sînt mîneători mai mulți la gospodărie. Cînd se pune ceanul de mămăligă, se ia de sub laiță unde e locul lui și se suflă și se șterge cu mîna, ca să nu fie colbos, și apoi se toarnă apă, hăgînd de samă se nu fie în ea *gozuri*⁴⁾ sau *gajuli*⁵⁾. Peste apă, după ce s'a pus sare, se presară o mîncă de făină. Cînd se uită mămăliga nesarată e a bine. Cînd se fierbe cu apă se pune pe *chiroster* (piroștii), sub care se fierbe

1) Buztalo sînt tăritele, cu care s-au făcut borș

2) Natra e locul dintre sulul de dinainte și cel de din urmă.

3) Șuhărie sau gutunar

4) Gozuri sau gunoae.

5) Gajuli sînt insecte și vermi.

ori în *cujbă* 1) sau *vrtej* 2). Cujba și *melesteu* 3) (cu-
 1) nu se iați din locul unde s'a făcut mămăliga, căci
 mămăliga e tino.

1) Pentru mămăligă se ține în *săculețe* de pânză de câlț
 (grosă) ori în *burduzur* de oie sau capră, iar sarea
 și făina de mîel, în *colviș*, cornuri înfundate, ori în *căsi* 4).

1) Apa din ceamă începe a se uîlla, se pune făina cu
 sarea în ea și seafa, potrivindu-se a se pune numai cît tre-
 cînd din mămăligă se ia și *cîr* [zămă], atunci se
 pune mai multă și făină mai puțină. După ce mămăliga
 e bine, se taie cu cuțitul și mai lăstuda-se puținel,

1) Mămăliga e gata de mestecat, se *leşeste* cu *leafă* 5)
 și dăruie liogurea, căutînd a nu o țepsi de tot, dacă
 nu-ți rămîie copiii *chelboși*. Mămăliga să răstoarnă

pe *masă* ori pe *masă*, iar ceamul se rade cu *lonfa*. Bu-

1) pu de-asupra mămăligii, să nu se miînce, căci e

1) răpaste. Dacă după ce răstorul mămăligii, ea crapă,
 să nu drum. Când fundul ceamului arde, va vremui.

1) Mămăliga se taie cu o așă ori cu un cuțit de lemn, în

1) și apoi în patru părți. Așa mămăligii se leagă ori la
 1) mîlul ori la coada fundului de mămăligă. Mămă-

1) gile de post se prăjește pe foc. Moarea de curechi și
 1) cu fasole rece, e mai bun cu mămăligă prăjită.

1) Dacășii se pun la masă, nu încep toată mămăliga, ci

1) mare din ea. Înainte de a se pune la masă, eoi mai
 1) între țarani se spală pe mîni și-si fac cruce; după

1) și se secolă. Iar își fac cruce, zicînd: „multămăseu-ți
 1) meu, și de bun și de rele, și de darul sîntiei tale”.

1) Mămăliga cîmășă, se copere cu o *cîrpă* și se pune pe
 1) și se ține pe fund, căci acolo nu ajunge mîta, nici alte

1) și se opurea. Când în mămăligă ț-a pane cine-va făină

1) e un vâlc de lemn îndoit
 2) e un instrument unușor de lemn pentru țintit ceamul pe foc.
 3) e un cuțit de lemn de alun, cu care se mestecă mămăliga
 4) e un vâlc de lemn, ori de coajă de mesteacăn, în care se
 5) e o țepșie

Unăltă prăjită și rece se numește și *hrinca*. Urinea o face ierătorul de multe ori goală, lutingînd-o în sare, și cu u-tutul și ceapă. Cînd mămăliga se face prea vîrșoasă și uare, se numește *crihan* și *talcan*; la munte mămăliga de tîrnos se zice și *troșmeră*. Unel bucăți mari de mămăligă jaramit de la munte îl zic, *haka*, iar cel de la țară

se zice *prichită* și face cu apă *nelncepută* și se mestecă cu apă de alun, de se poate cu acel cu care s'a ucis un șarpe.

M. Lupescu.

Petrișor și Zîna pădurei

Un băiețel avea un om și avea un fecior. Într'o zi ducîndu se la vînat, aduse o pîșcuță pe care o dădu fiului său spunîndu-i să păzasească un lan de grîu, și dacă vr'o pasere i-a vînat un spic, are să-l omoare. Păzînd băiețelul lanul de grîu, aduse un corb și luă un spic. De frică, băiețelul apucă să fugă și nimeri la o mănăstire, unde un călugăr îl găsi și îl duse la un loc, și rămase în mănăstire.

Un băiețel și el la vînat, și stînd la pîndă lingă un copac, aduse două un palat esiră două fete cari măturau o potecă și erau în un lac cu lapte, iar alte două duceau pe una un sac de grîu.

Un băiețel se întoarse băiețelul la chilie, era foarte trist. Călugărul îl văzu și-l întrebă care-i pricina și-l sfătui să stea la pludă, și cînd se întoarse în lapte să pue mîna pe coronă și s-o rupă de fugă. Călugărul îl văzu și-l luă, coronă, alergă după el strigînd: „Băiețule, gîna de aur, uită-te la mine cît sînt de frumoasă!” și fugind la mănăstire, dădu coronă călugărului care o năcuse într'o evanghelie.

Un băiețel tot în mănăstire, și se ruga să-i dea coronă, spunînd că era bolnav și că se ruga să-l vinde de dragoste. Călugărul îi spuse că coronă era în un lac și să se cunună cu el. Zîna se învoi, și se cunună în lac cu băiețelul, și călugărul îi dădu coronă. —

Cum o puse pe cap, îşi căpăta puterile şi plecănd zimbetului să-şi facă opineii de fer şi cîrjă de oţel şi să plece spre soare rîsare, pînă la grădina cu pomi de aur, că nimeri la casa ei.

Amărit şi ea val de el, făcu precum îl învăţase şi plecă. După trei ani de mers, ajunse la fîntîna cu pomi de aur unde veni o copiliţă de luă apă într'o cofiţă Petrişor îi dădu apă şi dădu inelul în fundul cofiţei.

Ziua pădurei bău o duşcă din cofă şi găsind inelul, îl adu-nosen. Apoi aduse pe Petrişor cu alaiii la casa ei şi făcu nuntă.

[Spusă de Neamul Morariu, din Borca, jud. Suceava
N. VASILIU

Z i n e l e

Cam cu 50 ani înainte vreme, era în satul Holda un bătrîn; îl chema Grigore Hău, şi când începea să-şi pîn-tească păşanii de-ale lui, nu lo mar' sîrşia.

Oamou, femeii, copil, în zilele de serbătoare să duca moşneagul acesta, să lo spue de-a lui. El ştia cîntecul zinelor; dar moşneagul în ruptul capului nu l-ar fi cîntat. O sumă îl întrebau de ce nu-l cîntă şi el răspundea: — Nu pot, nu-l cînt, că de m-a pune păcatul să-l cînt, apoi la mo-zinele vin şi mă duc la dînselo pe cită-va vreme.

Şi unde's zinele acelea? — îl întreba vre-unu.

— Prin alte locuri; pe aicea nu se află, decît pe muntele Rarău în Petrele Doamnei. Acolo între petre se află o tîmna mare, cu faţa unei case. Şi de cîte ori mă ieşi zinele, mă duc şi mă tin o zi, două, mult trei zile. Una dintre zinele zice: să ne cîntă cîntecul nostru, că de nu aieli fi-i moşne-

— Da mă rog cum-is zinele acelea — întreba vre-unu.

— Zinele-s frumose de nu mai au păreche, dar ce lăsa dacă în dos-is secolură de copac. AŃ un păr castaniu peste, şi-i lung pînă în căleii. Şi an nişte ochi, de cînd ai uită la tînc, te hă, nu altă. Cînd lo cînt, zinele în-

... și numai în băuturi și petreceri o duc.

... și ele, îi dași moșneagul cîte-un pahar de băntură,
... beau numai vin, altă nimic.

... și să satureau zinele de petrecut, atunci îi duceau
... în vînă.

... în la dînsule pe ori ce cioban care cîntă frumos
... sau fata care cîntă frumos.

... au în stăpînirea lor toate vietățile sălbatice. Ele
... le semne la urechea vietăților ce le au în stăpînirea
... de aceea cînd vînăm un cerb, urs etc. e însumat

... zinelor e ea la vaci: mândruța, păuna, brăndușa,

... la Paraschiva Gh. Roșu, și de la lunica mea Axinia
... din estua Holda, com. Broșteni, jud. Suceava)

S. Teodorescu-Kirileanu.

Femeea leneșă, dar iscusită

... ca un om avea o femeie leneșă, leneșă, da leneșă,
... nu fus de tort într-o iarnă întreagă, și-l aruncă
... să-i fi zis cum-va barbatu-so că nu lucra
... toate femeele, că, Doamne, își aprindea pale în
... mai spăla cu toată apa Dunării de ocările și
... vestei.

... o luă barbatul mai din scurt. ca să-l arate și
... într-o iarnă întreagă.

... mîi barbate, da ni-î plin podul de torturi. Suce-
... cu ochii tei, dacă nu mă crezi.

... să se sue în pod; da femeea de colo:

... o (tră, bre omule, că pînă te-î sui tu în pod.

... lăcă mă suî eu; stai tu coala în gura
... torturile.

... vulpea dracului a și fost în pod. Și unde

începe a aduce cîte un tort pînă la gura podului, și barbatul le numără: nnu, donă, zeee, o sută.

O sută de torturi! „Uite cum îți năpăstuiam bunătatea nevastă”, glădea barbatul. Da el nu știa, săracul, că nu era tot un tort i-a arătat de o sută de ori.

— Acuma, măi barbato, îți trebuie un rîșchitor. Să mergi în pădure și să tai un lemn bun.

Barbatul a plecat la pădure, iar nevasta a ajuns mai înainte lui și s-a ascuns între tufe.— Își alege omul să taie lemnul pe păcel potrivit, dar cînd să dea cu toporul, aude un glas din copaci strigînd:

„Cine taie rîșchitoare
nevasta acasă-î moare.

Ce să faci? Se lasă păgubaș de rîșchitoare și vine acasă.

A doua zi nevasta-l cere iar rîșchitoare, dar glasul din pădure iar l-a alungat acasă.

A treia zi își iea inima în dinți, își taie de-un rîșchitor și vine acasă. Da acasă, nevasta teafără ea totdeauna.— El nu avea că glasul din pădure era al nevastei.

Barbatul făcînd rîșchitorul și femeia, în fața lui, pune un tort și făcînd un calceap: pusă apoi cîneapă netorba pe ciubăr și o acoperi cu tortul, ca se creadă barbatul că a pus ciubărul numai cu tort; turnă leșie de asupra, și zice barbatului:

— Măi barbato, stai acolo și păzește; da bagă în seamă nu cumva se scoare vr'o cioară pe de asupra ciubărului, că tot tortul se face cîști, și-î păcat de muncuța nevestei vară întreagă.

Și stă barbatul cu ochii zgîlți pe sus, pîndind cîneapă și hîciindu-le. Da cine-l vrednic să oprească cioara se nu pune pe de asupra ciubărului?

Ș'apoi să fi auzit bocetele femeii cînd găsi numai ciubăr;—da barbatului, săracu, nici prin mintea născută că ea numai cîști pusese.

Artur Gorod

Cîntece

Frunză verde treizmincele, — Mai hăste, hăstele,
 pe două bucăți de vreme, hotărăşte-ți grădina
 pe care pînă a mîi tîmbea, spunuște-ți ograda
 de lînă, și de stele, că trec pe la poarta ta
 de scap, de buruene, și mă vede muerea
 pe care mîndrei mele. — Muerea ta de-ar crăpa,
 pe care a luiu lemne, eu la tine m-oiu uita;
 pe care pe surcele, muerea ta de-ar plesni,
 pe care la deal cu jale eu cu tine o'oiu grăi.
 pe care pînchii mele.

Culese de **Teodor S. Gărcionea**, din com. Tătăruși, jud. Suceava)

Saraca malu de Prut, on trei rînduri de pistoale.
 saraca malu la Prut, Saraca raiadu noastru
 saraca malu la Prut, cine s'o mai stăpînoască?
 saraca malu la Prut, Rusu din țara rusască
 saraca malu la Prut, și pe ture să-l surguniască.

Culese de **V. Habălău**, de 72 ani, din com. Tătăruși. El zice că așa
 era cînd era copil.)

Culese de **A. Vasiliu**

Frunză verde murele, un picior m-a degerat,
 pe care pe nucele, limba'n gură s-a useat,
 pe care pe nucele? c'am mînoat răbdări prăjite,
 pe care din Calafat, date de Crivăț de munte,
 pe care pe nucele surpat, iar fuurul m-a afumat
 pe care pe nucele; și m-a făcut porumbac.

Culese de **Teodor S. Gărcionea**, din com. Tătăruși, jud. Teleorman)

Cules de **Mih. T. Adameșteanu**.

373. — Ouonle, pasăre sură,
 ce cînși la mine pe sură?
 Ori ți-I foame, ori ți-I sete
 ori ți-I dor de codru verde?
 — Nici mi-I foame, nici mi-I sete,
 nici mi-I dor de codru verde;
 dar m-a pâlît dor și jăle
 (Din Crneea. com. Broșteni. jud. Suceava)

de la puicutele mele.
 Cito puice-s pe părăsi
 toate-s a lui Dumnezeu,
 cea din capul satului
 am lăsat-o dracului.
 Eă mă duc în deal și o
 ea-mi ține calea'n cură

374. Foae verde ș'o lălea
 Prutule, nu te îndura
 și seade, seade mereă
 ea să pot trece și eă
 la puicuța ea ș'o vād,
 să mi-o string eu dor la piept.
 Foae verde măr uscat
 si-I-ar neamul blăstănat,
 si-I-ar casa tot pustie
 (Din com. Sîncez, jud. Iași)

și copii'n pușcărie
 cine pe rus-l-o făcut
 stăpîn dincolo de Prut.
 Verde foae ș'un dudăn,
 fă, Doamne, pe gludul
 pînă'n sară, pînă'n sară
 rușii, rușii toți să piară,
 Prutul slobod să ramle
 cum o fost de cine știe!

Cules de I. T. Popov

375. Foae verde alunică,
 măi bădiță Ionică,
 val, greă nou se ridică.
 De s-ar face coala cruce,
 dorul să nu mă usuce!
 serie-o carte cu dreptate
 la puicuța'u ocea parte;
 [Din com. Banca, jud. Tutova]

serie-mi-o tu. doru'o,
 du-mi-o tu. amorule.
 De-I găsi-o stînd la m
 și săgiată minușita
 ea să-I scape furculița
 să gîndească la bădița.

Cules de Gr. C

Foaie verde loun de sus,
 cel pulu mi s-a dus
 gârtele'n poartă-am pus.
 Iele mi s-au prins,
 eu prins şi-a'ubocit,
 eu n'a mai venit.

data trei zmicele,

[Arel, jud. Teleorman]

de cînd te-ai dus, băeţole.
 n'am mai mîncat cu plăcere
 şi la git n'am pus mărgele
 nici la coadă panglicele,
 nici în degete inole;
 nici la coadă, nici la git,
 pareai m-am călugărit.

Cules de A. Crist. Popescu

— Foaie verde ca marariu,
 do la Şatrariu,
 a făcut pe tine
 şi subţire?
 sînt fată de primariu,
 eu cu galbeni mari,

la urechi cu icusari.
 — Ioană de la Şatrariu
 vin'la mine subţ umbrariu
 să-ţi aştern mîrgăritariu;
 de căpătali. să mă erţi:
 cîteva burueni verzi.

— Rîmă cere, măică, cere,
 cere-un militar;
 mîna, după el.
 te duce, fata mea,
 ordiu şi-l iea,
 singurea.
 cere, măică, cere.
 cere-un cojocar;
 măică după el.

— Nu te duce, fata mea
 că-l amar de viaţa ta:
 hrana cojocarului
 şede'n virful acului;
 ace împunge,
 ace frînge,
 şede jos şi'ncepe-a plînge,
 mămăliga nu-i ajunge.

(Vlăscu).

Culese de M. T. Adameşteanu.

379. Nani, nani
 puiul maui;
 haidă peşte
 de mi-l creşte,
 şi tu raţă
 de-l răsfată,
 şi tu ştiucă
 de mi-l culeă,

şi tu somn
 de mi-l adormi,
 şi tu crap
 de-l ia de cap
 şi-l aruncă'ntr'un vâlcel
 să doarmă ca un purcel.

Din com. Grindu, Ialomiţa.

Cules de Dobre Stănescu.

380 — Frunză verde mărgărint — Fă'nainte că te-ajung;
 la', Ileană, la prășit. numă cît mă'mbrohodeso,
 — Ba eñ zeñ, m-am holnăvit. cu-așta mă zăboveso.
 — Tu, Ileană, saja-ți șede. Am avut o chita de in;
 — Saie ochil cui o vede. o aduc ș'o dau pe vin,
 — Tu, Ileană, ghicui'n coti. că inu-l pōsderos,
 — Acolo-a fost de cîndu-l. vinu-l bun și luncos
 — Hai, Ileană, la băut. mere pe giu în gîos.

[Spus de Anisia Dirja, din Neagra-Șurului, jud. Suceava].

381. Frunză verde iarbă grasă, și chiabara fecioru,
 nevasta care-l frumoașă toată baba moșneagu;
 pe scîrbă pleneă de-acasă: el nu poate trece pragu,
 mută-și teme burbatu, baba-l teme de-l Iea dracu.
 și proasta ibovnicu,

(Spus de Paraschiva Petrescu, din Gălnești, jud. Suceava). Culese de S. MIHAILĂ

Bocete

1. Frunzișoara de dumberava,
 drag mi-a fost omul detreabă,
 că acu mulți mi-l futreabă.
 Frunzișoara de matasă,
 vino moartea minioasă,
 mă găsește bun la masă.
 Frunzișoară de-avrămească,
 nime n lume nu gîndească
 pe pămînt e'ar să trăiască
 și moartea să nu-l găsască;
 că moartea cînd ar să vie,
 nu dă veste nimăruo,
 că împărăți mari și țari
 fac celăți cu ziduri groase
 ca'ntrîusele să trăiască.

Iar eñt o lumea de mare,
 moartea prietenii nu are,
 că-l Iea din scaun zăgrăvit
 și mi-l toarnă în moartea
 șede și nu se rădică,
 și nu mai zice nimică.
 O, sărmanu om de lut,
 cum trăiește pe pămînt!
 se bucură de feciori
 că feciorii vor trăi,
 sărindare vor plăti.
 Poartă-ți și te silește,
 liturghia ți-o plătește
 că este și-l da naiuta
 acelu vor li primite.

(Spus de Ion & Ilincăi, din Grănești, jud. Dorohoi)

Cules de N. IRI'UR

Strigăte în joc

261. Val de mîde și cu gîtor,
 și de mare-s rit un dop
 și un dop de la balereă,
 răzula cu șo ciupereă

262. La pînăto cu picioru
 și rîmne molioru,
 și rîmne cîre-un lir,
 și amiros-o trandafir.
 trandafir de la Vioana,
 trandafir de la Ielen Ana.

263. Bate-o bate-o la podu
 la lăuta cu călțor
 și o bate, ori o lăută,
 și lăută de preuteasa.

(Din Cluj, jud. Suceava)
 Culeto de ION MURARIU

264. Lolița cu scurtelea
 și cu sora ce mînea,
 și cu sora tot așa:
 eată o oala,
 oala goală;
 eată o blidă
 și vine-o rîdo;
 și cu fundul sacului,
 și cu un bucatulul.

265. La Buroasa, hors cu pine,
 și setole de lătrîne,
 și ră-dii ne usucați,
 și și elul cu lărbăți.

266. Lălea cu miubote nalte
 și duc'o'n sat după lapte:
 și miubote ce zăhăvau:
 și pe-oa și-l hopata.

267. În zina de Blagoveste
 și țigani mîneau puște,

numai tată hătrînu
 un mal avu niel unu,
 și-l dă Danciu'n cap cu pînă
 ea și sibă și el unu.

(Din Buzănești, jud. Suceava)
 Culeto de D. TEODORISCU

268. Puse toanta cu se lea,
 și puse de vînera
 să se leie sîmbata.
 Dar pustiea de purcea
 păsind troseol. lîngă ea,
 se scarpîna de ulcea
 vîrsînd logiea diu ea

269. Horu-i mare,
 și ceai n'are
 o o murit de galbanare;
 numai unu o rîmas,
 și-arelos-i cu chelba'n nas.

270. Foao verde și mîrșă,
 uste mîntea unu cea proastă:
 lăsal nevasta frumoașă
 și iubit o jăpeliouașă.

271. Fiu-ochinea est de bună,
 ea ciubota nu mai suună:
 și ciubota căpută lă
 bună-ac și eiud n'ar și spartă;
 dar ochinea, sarba,
 și pul patloz,
 și ea due la joc,
 și tot strig odată hop!

(Din com. Doagole, jud. Vaslui)
 Culeto de G. ARNĂLTESCU.

267. Asta-i lelea lelița
ce-o cunoaște hă dîța,
cu capu eîl cîștîțu,
cu picioru
eîl cînbăru

268. Asta-i lelea, hat-o sfinții,
a căzut din podul tinzii
de și-a rupt lionpa și dinții.

269. Tinga, tinga, elopotel,
luta popei lui Oțel,
ca se jură că-i fecioră
și copilu-i plînge n poala.

270. Pe dealul cu tufala
spală lelea rufala,
și le'ntinde pe surcele;
cîni hîrieași la ele,
Nu știu: cîni hîrieași
ori pāduchîr mornăian.

[Din com. Coarnele-Caprei, jud. Iași]
Culese de GH. O. SACHELARI

271. Du-te-acasă, la buhoasă,
și te lă, te lă frumoașă:

și te-i la
cînd a ploua,
și te-i unge
cînd a ninga.

Cînd o lost la descăleit,
șopto sate o sărit
cu săcuri și cu topoaru
pe pāduchî cu să-l omorî
și s-o duc la Chigunău
și o dat oca cîte-un leu
și o cumpărat antereu;
antereu-i tot cîrpiț,
lata s-o împedobit.

272. Fetele, pînă ca-s tată
nu le vezi la crismă bote,
apoi dacū se mărită,
cîte sopte-a la o literă,
și tot beu pînă se' mbată,
și apoi se iau de cap
și strigă: Sîngeap! Sîngeap!

[Din Bala, jud. Suceava]
Culese de GH. A. VASILE

Boghii

III. 1)

D. Grig. Goulay a bine-voit a ni comunica următoarele versuri pe care
Neculai Istrati le pune în gura unui personajin, T E L I T A, din drama
sa „MIHUL” 2).

Patru zeel și unu
de boghi tot ea unu,
ce toate le știți,
și toate gîciți,
spune-ți-mi curat
și adevărat,
de-a fi ea să fie,
de-a fi ea să vie

Mihul pe la voi,
să ne spuneți voi.
să cadă in prag
așa cum vă trag,
un om sositoriu,
ce vine cu sporiu,
ce vine cu dor,
cu drag și amor;

de-a fi să nu fie
de-a fi să nu fie
să ne spuneți voi
că noi în zadar
il tot așteptăm
și'n boghi căutăm

1). Vezi vol. III, pag. 126 și 232.

2). MIHUL, o trănătură din războiul lui Ștefan-cel-Mare cu Matei Corvin, regele Ungariei. Dramă originală în trei acte, de Nicolai Istrati. Actul III (Luce
Scena 6, p. 56.— Iași, Tipografia Uocinmului-Război.— 1850.